

Nr 161

Av fru Wallentheim m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till anordnande av verkstäder för handikappade.

Statsbidrag utgår för närvarande till kommuner och landsting till driften av vissa institutioner för partiellt arbetsföra: träningsverkstäder, arbetscentraler (skyddad sysselsättning) och verkstäder för halvskyddad sysselsättning. Bidraget är knutet till vissa avlöningskostnader och motsvarar för år 1958 ca 15 % av de totala driftkostnaderna. Till enskilda företag, vilka ordna verkstäder för halvskyddad sysselsättning för partiellt arbetsföra, utgår statsbidrag enligt samma grunder, under förutsättning att platserna stå till den offentliga arbetsförmedlingens förfogande.

Arbetsmarknadsstyrelsen har i årets petita begärt, att till ett förhöjt driftbidrag fogas ett investerings(hyres)bidrag till kommuner och landsting och att driftbidraget till företagare ersättes med ett stimulansbidrag på kr. 1:— per arbetstimme.

Med tillfredsställelse noteras arbetsmarknadsstyrelsens energiska insatser för att förbättra arbetsmöjligheterna för arbetshämmade. Glädjande är också socialministerns positiva och löftesrika motivering för den betydande anslagshöjning som äskas under punkterna 13—14 i årets statsverksproposition. Departementschefen godtager det föreslagna investeringsbidraget men har ansett sig böra fixera högst 15 m² per arbetsplats som statsbidragsberättigad arbetsyta. En dylik fastlåsning av bidragsgrunderna framstår som mindre tillfredsställande. Många av de handikappade som här komma i fråga kunna komma att vara svårt rörelsehindrade-rullstolsfall. För passage till och betjäning av ofta skrymmande, kanske flera, maskiner, för nödvändig personlig arbetskontakt, för nyttjande av erforderliga biutrymmen etc. erfordras stora arbetsytor. Utifrån dessa synpunkter synes det mera ändamålsenligt att betro arbetsmarknadsstyrelsen med uppgiften att inom medgiven kostnadsram, baserad på ett medelvärde av 15 m², få utge det anläggnings- eller hyresbidrag som efter prövning och överenskommelse i varje särskilt fall kan befinnas skäligt för att få den åsyftade verksamheten i gång.

Med avslag å förslaget om ett förhöjt driftbidrag önskar departementschefen bibehålla nuvarande bidragsgrund jämväl för enskilda företag, som driva halvskyddad sysselsättning, och avvisar sålunda det föreslagna stimulansbidraget.

Departementschefen, som bemärkt att endast tre företag f. n. åtnjuta statsbidrag till drift av avdelningar för halvskyddad sysselsättning, poängterar, att kostnaderna för de speciella »konvalescentavdelningar», som vissa företag ordna för egen personal, fortsättningsvis böra som hittills bäras av företagen själva. Veterligt föreligga inga meningsmotsättningar i denna fråga. Vad som framstår som verkligt angeläget och i samklang med samhällets kostnadskrävande rehabiliteringsinsatser är emellertid, att snabbast möjligt få fram ett ökat antal arbetsplatser inom industrien, på vilka arbetsförmedlingarnas arbetsvårdsverksamhet kan repliera. Det synes uppenbart, att en placering av partiellt arbetsföra på detta sätt skulle högst betydligt öka de arbetshindrades arbetsutsikter och möjligheter att kvarbliva inom produktionen, såväl då fråga är om direktplacering eller placering efter en period vid kommunal träningsverkstad.

Enligt arbetsmarknadsstyrelsen föreligga med nuvarande statsbidrag inga nämnvärda utsikter till att intressera flera företagare att ordna en affärs- mässigt ej bärande halvskyddad »öppen» avdelning. Det torde med åberopad erfarenhet vara en realistisk bedömning. Arbetsmarknadsstyrelsen begär att under en försöksperiod få som företagarersättning, i stället för nuvarande bidragsform, utge ett stimulansbidrag på kr. 1:— per arbetstimme för de genom arbetsförmedlingarna i samråd med facklig organisation placerade. Beloppet bör ses i relation till den driftförlust av kr. 1:79 per arbetstimme, som under 1958 uppkom vid de helskyddade verkstäderna och arbetscentralerna. Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer om ett anslag för ändamålet av kronor 200 000:—.

Den av arbetsmarknadsstyrelsen anvisade vägen att bereda flera partiellt arbetsföra möjlig inkomst och arbetsglädje bör, även som ett samhällsekonomiskt intresse, enligt motionärernas mening prövas. Skulle ett sådant anslag inte anses kunna beviljas med hänsyn till det statsfinansiella läget, bör detta belopp kunna få bestridas av till styrelsen anvisat anslag för »arbetslöshetens bekämpande m. m.»

Med hänvisning till ovanstående hemställa undertecknade,

att riksdagen måtte till bidrag för anordnande av verkstäder för handikappade, med bifall till den av departementschefen förordade ändringen av bidragsgrunderna, utan maximering av bidragsberättigad arbetsyta, för budgetåret 1960/61 anvisa ett reservationsanslag av kronor 1 500 000:—, att ställas till arbetsmarknadsstyrelsens förfogande.

Beträffande stimulansbidraget göres yrkande i särskild motion.

Stockholm den 26 januari 1960

Annie Wallentheim

Eric Mossberger

Valter Aman

Lars Lindahl